

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. VII. An, & quando possint defunctorum cadauera exhumari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

Archiep. cap. 33. num. 27. quod si Prelatus alicui sepulturam concessit in aliquo sepulchro ecclesie, vel Cœmeterij, non potest alteri facultatem concedere mortuum inferendi in tali sepulchro illo inuito, nisi ex magna causa.

§. VII.

An, & quando possint defunctorum cadauera exhumari.

59 **I**N duobus casibus exhumari posse cadauera dicit Alberic. in l. offa ff. de Relig. & sumpt. fun. primò si ossa excommunicatorum, vel hæreticorum, qui in articulo mortis ecclesie reconciliati non fuerint, sepulta sint in ecclesia, vel cœmeterio: tunc enim si discerni possint ab aliorum corporibus, debent exhumari, & ab ecclesia proijci cap. sacris de sepul. aliter locus sacer remanet violatus, & pollutus cap. consuluiſti de Consecr. eccles. vel alt. Alter. de Censur. to. 1. disp. 10. lib. 1. c. 6. vers. Immo ut in eodem Nau. in man. c. 27. num. 257. vers. tertius casus est. nec tantum exhumanda sunt, sed ecclesia, vel cœmeterium, in quo excommunicatorum corpora sepeliri contingit, debent etiam eo casu reconciliari, ut in d. cap. consuluiſti, & antè reconciliatiōnem fideles non possunt ibi sepeliri, nec diuina officia celebrari cap. vn. de consecr. eccles. in 6. c. fin. ex. eod. tit. Sylu. in ver. consecratiō 2. q. 9. Alter. de Censur. to. 1. disp. 10. lib. 1. cap. 6. vers. addit.

60 Sed hæc intellige de excommu-

nicatis denunciatis, aut notorijs Clericorum percussoribus iuxta extrau. Ad euitanda Nau. in man. cap. 27. num. 35. & 36. Bonacin. de de Censur. in part. disp. 2. q. 2. pun. 30. num. 4. contra Alter. d. to. 1. disp. 5. lib. 1. cap. 5. in fin. & alios.

61 Horum autem cadauera exhumari non debent sine licentia. Episcopi l. offa ff. de Relig. & sumpt. fun. Decian. in Tract. crimin. to. 2. lib. 6. cap. 44. num. 11. in fin. Rip. in Tract. de Pest. tit. de remed. preseruat. cap. 4. num. 144.

62 Si verò in articulo mortis excommunicati absoluantur etiam à simplici sacerdote, tunc in Ecclesia sepeliuntur: tenentur tamen heredes, & propinqui, ad quos ipsorum bona peruenerunt pro eisdem satisfacere cap. fin. de Sepul.

63 Secundò quando quis sepeliuit Parochianum alienum, aut eum, qui in alia ecclesia sibi elegit sepulturam, tunc enim non solum corpus restituitur, si ab alijs discerni possit iuxta. cit. cap. sacris, sed etiam ea omnia, quæ ratione ipsius fuerunt acquisita cap. ex parte, & cap. cum liberu, ubi Abb. & Petr. de Anchar. de sepult. Sylu. in ver. sepultura nu. 11. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 294. nisi amicabiliter inter se Parochi conueniant cap. ex parte 1. eod. tit. de sepult. Lauon. to. 1. tit. 2. cap. 9. n. 121.

64 Obserua tamen, quod ecclesia agens pro cadauere violenter subtrahito non solum de æquitate, sed etiã de rigore iuris debet probare titulum Petr. de Anchar. in d. capitulo cum liberum num. 3. nec

sufficeret in huiusmodi possessio probare titulum apparenter iustum, *ut d. Abb. ibidem num. 2.* tum quia ex hoc sequi potest absurdum, nam si facta restitutione alia ecclesia postmodum obtineret in petitorio, iterum exhumandum esset corpus contra *text. in l. nē corpora, & l. Diui fratres ff. de Reliq. & sumpt. funer.* tum quia ita videtur fuisse definitum *in d. cap. cum liberum*, vbi fratres spoliati corpore defuncti deduxerunt titulum, *ut patet ibi*, prout *in ultima voluntate disposuit*, & textus concludit, id esse probandum ante restitutionem, *ibi, si ita esse inteneritis, ut recte obseruat Pet. de Anchar. loco cit. nu. 3.*

65 Sed præter supradictos casus potest etiam exhumari cadauer occisi de licentia Episcopi ad effectum, *ut inde capiantur informationes Lauor. var. elucubr. to. 1. tit. 2. cap. 12. num. 56. & seq. Bellet. Disquisit. cleric. p. 1. tit. 1. §. 5. n. 133. & seq. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1. ref. 463. Diampar. 4. tr. 2. ref. 95. & alij.* & tunc Episcopus concedens huiusmodi licentiam non incurrit aliquam irregularitatem, quia hic actus ostendendi cadauer occisi est remotissimus, & suapte natura non directus ad mortem, vel mutilationem *Nau. in man. cap. 27. num. 211. & alij communi-*

66 *ter.* Vnde eadem ratione potest concedi Curia seculari copia sententia depositionis, siue degradationis verbalis, & renunciationis habitus clericalis clerici inquisiti de homicidio in Curia seculari allegantis se esse clericum:

quia, quod aliquis sit, vel non sit Clericus, non est causa propinqua mortis, *ut decisum refert Genuens. in Prax. Archiep. cap. 34. n. 12. quamuis de hoc dubitet Dian. loco cit.*

67 Addit Genuens. vbi supra n. 11. quod non solum Episcopus potest huiusmodi licentiam concedere, sed quod etiam teneatur, nē delicta remaneant impunita, *in l. iux. cap. ut fama de sent. excom. verum hoc esse remissum arbitrio Episcopi, declarauit Sac. Congr. super cōtrouers. Iurisdict. & refert. Sperell. decis. 51. nu. 17. & 18. cum euenire aliquando possit casus, in quo id minimè expediret.*

68 Huiusmodi autem recognitio in ecclesijs, aut cœmeterijs facienda non est, sed cadauera alio exportanda sunt *arg. capit. decet de Immun. eccles. in 6. vbi ab ecclesijs, vel cœmeterijs omnis arceatur strepitus iudiciorum, & notat Genuens. d. cap. 34. num. 11. vbi refert, ita statutum fuisse in Concilio prouinc. Mediolanen. 5. in tit. de eccles. & ear. cultus, & resoluit etiā eadem Sac. Cong. teste Sperell. d. decis. 51. num. 18.* Vnde non potest Episcopus concedere licentiam Iudici laico, ut examinet præsertim cum iuramento aliquem reum, vel testem in dictis locis, quia *in d. cap. decet, ordinarius ad hæc exequenda, non ad relaxanda, executor deputatus est, ut d. Io. Andr. in d. cap. decet numer. 5. vbi cum Guliel. id limitat, quando vrgens, & euidentis causa subest.*

69 Si verò laicus sine licentia Episcopi exhumare præsumeret, ex-

com-

communicandus est, cum aultam in ecclesia exercere possit iurisdictionem *d. cap. decet, ubi omnes de Immunit. eccles. in 6. Genuens. loc. cit. xu. 11.*

§. VIII.

Ad quem spectet concedere licentiam transferendi cadauera de vno ad alium locum.

70° Ege civili cautum erat, ne quis humanum corpus de vno ad alium locum transferret sine Augusti beneplacito *l. nemo C. de Relig. & sumpt. fun.* secus erat, si aliqua iusta, & necessaria causa intercedebat, quia tunc Rector Prouinciæ dispensabat *l. 1. ubi glos. C. de Relig. & sumpt. fun.* vel si corpus perpetua sepultura nõdũ traditũ fuerat, sed depositum, siue ad tempus, tunc enim absq. licentia poterat transferri *l. si nec dum C. de Relig. tit. 1. §. non perpetua ff. de Sepul. viol. glos. in d. l. nemo. Franc. Marc. par. 1. decis. 1065. n. 9. Paul. de Castr. in d. l. 1. in fin. C. de Relig. & sumpt. fun.*

71° Hodie verò corpus humanum sepultum in vno loco non potest in alium transferri, nisi subsistente iusta causa, & cum licentia superioris; iste autem superior est Episcopus, ad quem pertinet cura rerum religiosarum; vel si nulla subest causa, erit Papa, sicut olim erat Princeps, scilicet Imperator, vt *d. Paul. de Castr. in d. l. 1. nu. 1. C. de Relig. & sumpt. fun. Franc. Marc. par. 1. decis. 1056. nu. 7. & 9. in fin.* quocunque enim modo agatur de iure funerandi, cogni-

tio spectat ad iudicem ecclesiasticum *Dec. in cap. quanto n. 58. de Iudic. immò etiam de iure civili Episcopo hæc facultas competebat, vt constat ex l. offa ff. de Relig. & sumpt. fun. Decian. in tract. crim. to. 2. lib. 6. cap. 44. n. 5. ubi num. 17. dicit, quod non debent extrahi corpora etiã pro Anatomia sine licentia Episcopi, & Magistratus.*

Iusta autem causa videtur esse, si quis vellet mutare sepulchrum suę posteritati, vt accidit, quando quis sacellum alibi construxit, velitque ibi suorum posterorum sepulchrum constituere, tunc enim potest Episcopus translationis huiusmodi licentiam concedere *Io. Dilectus de sepultur. tit. 9. cautel. 4. n. 2. & 3. relatus in Tractat. Diuers. to. 8. par. 1. fol. 139. Decian. in tract. crimin. tom. 2. lib. 6. cap. 44. nu. 8. & colligitur ex citata l. Diui fratres ff. de Relig. & sumpt. fun. ubi dicit, quod si corpus terræ traditum est in arcula hoc animo, vt non aliò transferatur, arcula tamen ipsa (si res exigat) in locum commodiorem transferri potest.*

Ita etiam si corpus per diuersũ territorium transferri contingebat, de iure civili requirebatur licentia Præsidis *l. 3. §. non perpetua ff. de sepul. viol. Franc. Marc. dec. 1056. n. 11.* nunc autem requiritur licentia illius Diæcesani, seu Episcopi *Castrens. in d. l. 1. n. 1. C. de Relig. & sumpt. fun.* pena tamen non imponitur deferenti corpora huiusmodi per oppida, licet sine licentia id fieri non debeat *Albericus in l. nõ corpora ff. de Relig. & sumpt. fun. Decian. in tract. crimin. to. 2. lib. 6. c.*